

مسئله جذب مخاطب روی دور تکرار

نمایش از سریال «پایتخت»

شکيبا افخمی راد گزارش روز

سری سازی و ساخت سریال های چندفصلی اتفاق تازه ای در کشورما محسوب نمی شود و از دهه هفتاد به بعد بارها تجربه های موفق و ناموفقی در این عرصه رقم خورده است؛ اما در سال های گذشته صداوسیما و پلتفرم های شبکه نمایش خانگی به عنوان دو بستر اصلی پخش سریال در کشور، رغبت بیشتری به سری سازی پیدا کرده اند.
دراین بین، رسانه ملی باتوجه به قدمتش چه از لحاظ کمی و چه از لحاظ کیفی و برندسازی موفق تر از شبکه نمایش خانگی عمل کرده است. البته درمجموع هر دو این رسانه ها هنوز در سری سازی از استانداردهای روز دنیا فاصله زیادی دارند. به طوری که در بیشتر موارد می بینیم که کارگردانان نمی توانند کیفیت فصل اول را در فصل های بعدی حفظ کنند و ازاین رو، با ریزش مخاطب روبه رو می شوند. این روزها پخش فصل سوم سریال «زخم کاری» در شبکه نمایش خانگی آغاز شده است. به همین بهانه ما برخی از مهم ترین سریال های چندفصلی ایران را مرور کردیم.

طولانی ترین سریال

«پایتخت» ساخته سیروس مقدم، طولانی ترین و موفق ترین سریال چندفصلی صداوسیماست؛ سریالی که تا امروز شش فصلش روی آنتن تلویزیون رفته و فصل هفتم آن نیز درحال ساخت است. پخش فصل اول سریال «پایتخت» به نوروز۱۳۹۰ برمی گردد. شاید آن زمان مقدم قصدی برای ادامه ساخت این مجموعه نداشت، اما به واسطه استقبال مردم تصمیم گرفت ماجراهای خانواده نقی معمولی و پسرخاله اش ارسطو عامل را ادامه دهد. «پایتخت» به دلیل حضور بازیگران حرفه ای، لوکیشن های جذاب، شوخی های بامزه و پرداختن به شخصیت های بی شیله پیله در فصل های بعد هم موردتوجه علاقه مندان قرار گرفت و فقط فصل ششم آن با انتقاداتی روبه رو شد. دراین بین، طرف داران این مجموعه امیدوارند که فصل هفت «پایتخت» بتواند تجربه شیرین فصول ابتدایی را برای آن ها تکرار کند.

جدیدترین سریال در حال پخش

«زخم کاری» جدیدترین سریال چندفصلی درحال پخش از شبکه نمایش خانگی است؛ سریالی به کارگردانی محمدحسین مهدویان که با فصل اولش سروصدای زیادی به پا کرد. این فصل توانست نظرات منتقدان را جلب کند و در بیست ویکمین دوره جشن حافظ برنده چهار جایزه ازجمله جایزه بهترین مجموعه تلویزیونی و جایزه بهترین بازیگرزن درام شد. دو سال بعد مهدویان فصل دوم سریال «زخم کاری» را با نام بازگشت در ۷ شهریور۱۴۰۲ پیش روی مخاطبان قرار داد. این فصل با انتقادات بسیاری ازجمله انتقاد از کم رنگ شدن حضور شخصیت مالک با بازی جواد عزتی روبه رو شد. با وجود این، همچنان مردم فصل دوم این سریال را به امید بازگشت مالک در فصل سوم دنبال کردند. پخش فصل سوم سریال «زخم کاری» با نام «انتقام» نیز چند هفته ای است که آغاز شده است؛ فصلی که با وجود حضور پررنگ تر جواد عزتی هنوز نتوانسته است مخاطبانش را راضی کند.

سریال موفق سروش صحت

«لیسانسه ها» یک سریال کمدی اجتماعی به کارگردانی سروش صحت است که در سه فصل روی آنتن رفت. دو فصل اول این سریال که در سال های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ پخش شد، ماجرای سه دوست راروایت می کرد که لیسانس داشتند و به دنبال کار می گشتند. این سه دوست در فصل سوم که «فوق لیسانسه ها» نام داشت، با وجود آنکه فوق لیسانس داشتند، همچنان بیکار بودند. شوخی های بامزه ای که سریال سروش صحت داشت، هنوز هم گاهی در فضای مجازی دست به دست می شود و حتی برخی دیالوگ های آن نیز هنوز در یاد مردم مانده است. ازاین رو «لیسانسه ها» را می توانیم یک تجربه موفق در سری سازی بدانیم.

اولین سریال دوفصلی تلویزیون

مجموعه «مزد ترس»، اولین سریال دوفصلی تلویزیون است که فصل اولش در سال ۱۳۷۱ به کارگردانی حمید تمجیدی و با بازی عبدالرضا اکبری، اسماعیل محرابی، علی دهکردی، رضا بنفشه خواه، فریبرز عرب نیا و علی اوسینود روی آنتن شبکه ۲ رفت. این سریال که در ژانر جنایی خانوادگی ساخته شده بود، در آن زمان توانست مخاطبان زیادی را با خود همراه کند. ازاین رو سال ۱۳۷۴ سری جدید سریال با عنوان «بازی با مرگ» ساخته شد که این فصل هم با استقبال خوب مردم روبه رو شد.

پرطرف دار مثل «نون خ» و «زیرخاکی»

تا امروز پنج فصل از سریال کمدی «نون خ» به کارگردانی سعید آقاخانی تولید شده است. فصل اول این سریال سال ۱۳۹۸ روی آنتن شبکه یک رفت و توانست با روایت داستانی اجتماعی و آمیخته با طنز درباره شخصیتی به نام نورالدین خانزاده با بازی سعید آقاخانی، مخاطبان زیادی را با خودش همراه کند. آقاخانی سپس در سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ فصل دوم وسوم «نون خ» را جلو دوربین برد؛ دو فصلی که نتوانستند حتی از فصل اول هم در جذب مخاطب موفق تر باشند. اما فصل های بعدی «نون خ» که در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ ساخته شدند، قدمی روبه عقب بودند و کیفیت لازم را نداشتند. سریال «زیرخاکی» به کارگردانی جلیل سامان، دیگر مجموعه چندفصلی رسانه ملی است که طرف داران پروپاقرص خودش را دارد. این مجموعه کمدی تاریخی که داستانش در دهه های ۱۳۵۰ و ۱۳۶۰ می گذرد، از حضور پژمان جمشیدی و ژاله صامتی در جمع بازیگرانش بهره گرفته است. فصل چهارم این مجموعه در ایام نوروز و ماه رمضان امسال پخش شد که به ماجرای بازیگرشدن فریبرز می پرداخت.

موفق ترین سریال درام

«شهرزاد» به کارگردانی حسن فتحی را می توانیم موفق ترین سریال چندفصلی درام معرفی کنیم؛ سریالی که فصل اولش در سال ۱۳۹۴ در ۲۸ قسمت و فصل دوم آن در سال ۱۳۹۶ در ۱۵ قسمت در شبکه نمایش خانگی توزیع شد. همچنین پخش فصل سوم این سریال هم در ۱۶ قسمت در زمستان ۱۳۹۶ آغاز شد و ۲۱ خرداد۱۳۹۷ پایان یافت. اگر بخواهیم کیفیت سه فصل «شهرزاد» را باهم مقایسه کنیم،

باید بگوییم فصل اول آن با اختلاف زیادی در رتبه اول قرار دارد. یکی از ویژگی های این فصل، بازی علی نصیریان بود که در فصل های بعدی حضور نداشت. نصیریان یکی از وزنه های سنگین سریال بود که حتی اضافه شدن بازیگران و نقش های جدید در فصل دوم و سوم هم نتوانست خلا نبودش را جبران کند. با وجود این، داستان «شهرزاد» به گونه ای بود که همچنان تا پخش قسمت آخر مخاطبانش را با خودش همراه کرد.

ضعیف ترین های شبکه نمایش خانگی

دو سریال «نیسان آبی» و «عاشقانه»، از تولیدات شبکه نمایش خانگی در سال های گذشته هستند که در همان فصل اولشان عملکرد چندان موفقی نداشتند و اینکه چطور برای فصل دوم تمدید شده اند، جای سؤال دارد. «نیسان آبی» اثری کمدی است که فصل اولش به کارگردانی منوچهرهادی سال۱۴۰۰ پخش شد و فصل دوم آن به کارگردانی مسعود اطیابی سال ۱۴۰۲ پخش شد. این سریال در قسمت های اول فصل یکش نتوانست در جذب مخاطب موفق باشد، اما در ادامه داستانش از کشش لازم برخوردار نبود. فصل دوم آن هم نتوانست موفقیت چندیانی به دست بیاورد. سریال «عاشقانه» را هم منوچهر هادی در سال ۱۳۹۶ کارگردانی کرد؛ سریالی درام و عاشقانه که داستانش برای یک فصل بد نبود، ولی به هیچ عنوان کشش ادامه دادن نداشت، به ویژه که برخی بازیگران اصلی آن هم در قسمت دوم جدا شدند. فصل دوم سریال «عاشقانه» با عنوان گیسو در سال ۱۳۹۹ در شبکه نمایش خانگی منتشر شد.

۳ فصل با ۳ کارگردان

«ساخت ایران» یکی از سریال های سه فصلی نسبتا موفق شبکه نمایش خانگی است. فصل اول این مجموعه کمدی به کارگردانی محمدحسین لطیفی در سال ۱۳۹۰ تولید شد. استقبال از این فصل به گونه ای بود که بعد از پخش در شبکه نمایش خانگی حتی شبکه های آی فیلم و نسیم هم آن را روی آنتن بردند. بعد از گذشت شش سال، برزو نیک نژاد فصل دوم «ساخت ایران» را جلو دوربین برد و چهار سال بعد در سال ۱۴۰۰ بهمن گودرزی فصل سوم آن را کارگردانی کرد. امین حیایی بازیگر اصلی سه فصل این سریال بود و محمدرضا گلزار هم در دو فصل ابتدایی آن حضور داشت.

سریال نوستالژی دهه ۸۰

«زیر آسمان شهر» یکی از خاطره انگیزترین و موفق ترین سریال های کمدی دهه هشتاد رسانه ملی است که در سه فصل پیش روی مخاطبان قرار گرفت. داستان این سریال در یک آپارتمان می گذشت و ماجراهایی میان چند همسایه مانند «دردسهای عظیم»، «دودکش»، «مرد هزارچهره»، «دیواربه دیوار» و «درحاشیه» هم نام ببریم؛ اما این رسانه در ساخت سریال های درام و اجتماعی چندفصلی موفقیت چندیانی نداشته است. دراین بین، مجموعه سه فصلی «ستایش» به کارگردانی سعید سلطانی شاید معروف ترین اثر اجتماعی باشد که در یادها مانده است. فصل اول این سریال سال ۱۳۸۹، فصل دوم سال ۱۳۹۲ و فصل سوم سال ۱۳۹۸ پیش روی مخاطبان قرار گرفت. در میان آن ها، فصل اول بیشتر مورد توجه قرار گرفت و حتی عنوان پربیننده ترین سریال تلویزیون را از آن خود کرد؛ اما دو فصل بعدی به ویژه فصل سوم با انتقادات مختلفی روبه رو شدند. از دیگر مجموعه های چندفصلی درام تلویزیون هم اگر بخواهیم نام ببریم، باید به «از سرنوشت»، «گاندو»، «بچه مهندس»، «نچلا» و «مستوران» اشاره کنیم که شاید کمتر در یادها مانده اند.

روند نزولی «ستایش»

رسانه ملی در زمینه ساخت سریال های کمدی چندفصلی تجربه های موفقی را به نام خودش ثبت کرده است که در بالا به چند مورد اشاره کردیم و می توانیم از آثار دیگری مانند «دردسهای عظیم»، «دودکش»، «مرد هزارچهره»، «دیواربه دیوار» و «درحاشیه» هم نام ببریم؛ اما این رسانه در ساخت سریال های درام و اجتماعی چندفصلی موفقیت چندیانی نداشته است. دراین بین، مجموعه سه فصلی «ستایش» به کارگردانی سعید سلطانی شاید معروف ترین اثر اجتماعی باشد که در یادها مانده است. فصل اول این سریال سال ۱۳۸۹، فصل دوم سال ۱۳۹۲ و فصل سوم سال ۱۳۹۸ پیش روی مخاطبان قرار گرفت. در میان آن ها، فصل اول بیشتر مورد توجه قرار گرفت و حتی عنوان پربیننده ترین سریال تلویزیون را از آن خود کرد؛ اما دو فصل بعدی به ویژه فصل سوم با انتقادات مختلفی روبه رو شدند. از دیگر مجموعه های چندفصلی درام تلویزیون هم اگر بخواهیم نام ببریم، باید به «از سرنوشت»، «گاندو»، «بچه مهندس»، «نچلا» و «مستوران» اشاره کنیم که شاید کمتر در یادها مانده اند.

اخبار هنری مشهد

پردیس سینمایی ملل در مشهد افتتاح می شود

پردیس سینمایی ملل مشهد با پنج سالن، چهارشنبه ۱۳ تیرماه با حضور محمد خزاعی، رئیس سازمان سینمایی، افتتاح می شود. پردیس سینمایی جدید ملل پس از افتتاح پردیس های سینمایی اطلس و گلشن در سال گذشته به ظرفیت

فرهنگی و هنری مشهد اضافه می شود. این پردیس سینمایی پنج سالن مدرن دارد و اولین سالن سینمایی روباز کشور نیز در این پردیس به بهره برداری می رسد. این پردیس سینمایی جدید در بولوار صدمتری مشهد، تقاطع بولوار شهید بابائ نظر و شهید آوینی واقع شده و با افتتاح آن، بخشی از شهر مشهد که سال ها از داشتن سینما محروم بوده است، از این ظرفیت فرهنگی بهره مند خواهد شد.

اجرای تئاتر تعاملی «آشکارساز» در مشهد

معاون شهردار و رئیس سازمان فرهنگی واجتماعی شهرداری مشهد گفت: تئاتر تعاملی «آشکارساز» برای افراد بیش از سیزده سال در مشهد برگزار می شود. جواد کیانی دراین باره بیان کرد: این تئاتر از امروز در مؤسسه هدم روی صحنه می رود. وی

ادامه داد: موضوع این نمایش درباره همدلی و امید به آینده است و به صورت رایگان و تعاملی برای عموم مردم و افراد بیش از سیزده سال اجرا می شود. کیانی همچنین افزود: علاقه مندان به تماشای هنرهای نمایشی می توانند برای رزرو نوبت به وبگاه rehyanh.ir/ashkarsaz مراجعه کنند.

چارسوق هنر

«موقعیت مهدی» در جشنواره فیلم «کانا زاوا»ی ژاپن

فیلم سینمایی «موقعیت مهدی» به کارگردانی هادی حجازی فر، از تولیدات مرکز سیما فیلم، در هجدهمین دوره جشنواره فیلم کانازاوا حضور دارد. این جشنواره که از ۴ تا ۸ سپتامبر (۱۴ تا ۱۸ شهریور) برگزار می شود، رویدادی سالانه است که

در شهر کانازاوا در استان ایشیکاوا ی ژاپن برگزار می شود. این جشنواره بیشتر به نمایش فیلم سازان نوظهور و آثار آن ها مشهور است. به همت اداره کل تأمین و رسانه بین الملل، فیلم سینمایی «موقعیت مهدی» تا کنون در جشنواره های فیلم های هنر یلیس ایتالیا در سال ۲۰۲۳ و جاگاران هند در سال ۲۰۲۳ حضور داشته و در لبنان نیز آکران عمومی شده است. فیلم «موقعیت مهدی» زندگی شهید مهدی باکری و رابطه وی با خانواده، فرماندهی سپاه عاشورا در دوره دفاع مقدس و به شهادت رسیدن اورابه شیوه ای هنرمندانه روایت می کند.

شروع «حسینیه معلی» با داوران جدید از ۱۶ تیر

«حسینیه معلی» درحالی از هفته آینده ویژه ایام محرم به آنتن شبکه ۳ می رسد که تغییراتی در میز داکرانش اتفاق افتاده است. به گزارش تسنیم، «حسینیه معلی» برنامه ای است که چندیالی است مصادف با شب های عزاداری ماه محرم با حضور مداحان، پیشکسوتان و

پیرغلامان هیئت های مذهبی کشور روی آنتن شبکه ۳ سیمای رود. نکته جالب توجه با پخش هفت روزه این برنامه در تلویزیون، آمار بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار بازدیدی است. اجرای این برنامه در سال جدید برعهده نجم الدین شریعی است و محمدرضا طاهری، سیدرضا نریمانی، نزار قطری، حاج مهدی رسولی و حجت الاسلام والمسلمین مصطفی کرمی به عنوان مداحان کارشناس در میز داکران حضور پیدا خواهند کرد. قرار است از ۱۶ اتیرماه هم زمان با شب اول محرم، این برنامه به شبکه ۳ سیما برسد و به مدت سیزده شب روی آنتن باشد. این برنامه تلویزیونی ساعت ۲۲:۲۰ پخش می شود و تکرار آن ساعت ۱۵ روی آنتن شبکه ۳ خواهد بود و ساعت یک بامداد و ۱۷ هم از شبکه قرآن بازپخش می شود.

اثر مشترک همایون شجریان و سامی یوسف منتشر شد

اثر موسیقی مشترک همایون شجریان و سامی یوسف به نام «هستی» منتشر شد. به گزارش شهرآرانیوز، سامی یوسف پیش تر در یک پست اینستاگرامی از انتشار یک قطعه موسیقی جدید با همکاری همایون شجریان به نام «هستی» خبر داده

بود و این قطعه موسیقی در روز گذشته منتشر شد. این قطعه یکی از قطعات آلبوم جدید یوسف به نام «اکستازی» (وجد) است. سیامک رادمشن با نام هنری سامی یوسف، خواننده، آهنگ ساز، ترانه سرا و تهیه کننده ایرانی بریتانیایی است که در ترانه هایش به مضامین معنوی می پردازد. سامی یوسف از سوی مجله «تایم» آمریکا به عنوان «بزرگ ترین ستاره پاپ اسلام» و از سوی مجله «گاردین» انگلستان «ستاره پاپ مقدس» معرفی شده است.